

ligger omtrent 23 geogr. Mil fra Byen Objdorsk ved Objflodens Munding. Men allerbedst vilde det være, om man inderst i denne Bugt paa et passende Sted kunde indrette et Oplagssted, som man om Vinteren ved Slædekjørsel over Land fra Objdorsk kunde forsyne med de vigtigste Udførselsvarer, for da i Slutningen af Sommeren at afskibe dem til engelske eller andre evropæiske Havne. Et saadant Foretagende kan begyndes uden store Pengeofre, saa at man maa andres over, at Selskabet for Handel og Industri i St. Petersburg ikke har optaget denne Rute. Ad den kunde der nemlig med Sikkerhed paaregnes en aarlig Ud- og Indførsel af ikke ubetydelige Varemængder, og naar den først blev almindelig kjendt, vilde man lige saa let kunne faa Skibe til at gaa til den kariske Bugt som nu til Petsjora, der for Tiden er den østligste Udskebningsplads, som i disse Farvande befares af fragtsøgende Skibe.

Persom denne Forbindelsesvej med Sibirien viser sig praktisk, hvad jeg mener den vil, undlader den russiske Regering sikkert ikke at gjøre alle mulige Anstrængelser for at fremme Sagen. En Jernbane kan meget let bygges fra Objdorsk til den kariske Bugt, og ligeledes vil Objbugten over den smalleste Landstrimmel kunne sættes i Forbindelse med Jenissejflodens Munding. Da en nogenlunde hurtigsejlende Godsdampers kun bruger omtrent fire Døgn længere for at gaa fra London til den kariske Bugt end for at gaa Arhangelsk, vilde der rimeligvis om Sommeren snart udvikle sig en lige saa livlig Skibsfart paa den kariske Bugt, som der nu i samme Aarstid foregaar paa Arkangelsk.

Martin Brandt.

O'ldtidsminder og Oldsager i Venezuela. Det vil sikkert glæde Dyrkerne af den sammenlignende Etnografi og Arkæologi at høre, at der i Republiken Venezuelas Hovedstad, Carácas, er blevet oprettet et Museum for de etnografiske Gjenstande og de Oldsager, som findes i Landet, og at det samme Steds værende videnskabelige Selskab, Instituto de ciencias sociales, støtter Museets Formaal.

Saa vidt man véd, har man endnu ikke gjort noget Fund, der vidner om, at den mærkelige Kultur, som indtil Spaniernes Komme herskede i Perú og til Dels i de tilstødende Lande, har udbredt sig til Venezuela. Derimod frembyder denne Republiks Omraade andre Mærkeligheder af etnografisk og arkæologisk Interesse, som uden Tvivl ville yde mangfoldige Bidrag til Videnskaben.

Alex. Humboldt meddeler saaledes*), at der er indhugget Figurer i Granitklipper ved den nedre Orinoco og ved Cassiquiare samt imellem Essequibo's og Rio Branco's Kilder. Disse Figurer forestille Slang, Krokodiller og andre Fremstillinger, om hvis Oprindelse de vilde, som nu leve paa Stedet, ikke vide noget. Lignende „Heileristninger“ forekomme ogsaa i Vestindien, saaledes paa den danske Ø St. John**). Paa Sletterne i Provinsen Varinas findes flere Gravhøje, hvilke for Resten høre til Sjældenhederne i Venezuela.

Vor Landsmand, Apotheker *Einar Staal* i Valencia, har tilskrevet Meddelelsen af disse Linjer, at der i Omegnen af denne By i Mængde træffes store Gravkar, der ere nedsatte i Jorden; de indeslutte fuldstændige Indianerlig samt forskellige Redskaber, Vaaben og Smykker. Hr. Staal agtede i den sidste Halvdel af afvigte Aar at foretage Udgravninger af saadanne Urner og ventede at gjøre et interessant Udbytte, hvorom nærmere Meddelelser kunne imødeses.

Men endnu større Interesse frembyder Klippehulen *Ataruipe* ved Orinocofloden, imellem Atures og Maypures. „I dette, et fuldstændig uddødt Folkeslags Gravsted“, siger Humboldt, „talte vi i kort Tid henimod 600 vel bevarede Skeletter, der vare fordelte saa regelret, at man ikke let

vilde kunne tage fejl af Tallene paa dem. Hvert enkelt Skelet ligger i en Slags Kurv af Stilke af Palmeblade. Disse Kurve, af de indfødte kaldte *Mapires*, ere en Slags firkanterede Sække. Deres Størrelse svarer til Ligets Alder. De skifte i Længde fra 10 Tommer til 3 Fod og 4 Tom. Alle Skeletterne ere sammenbøjede og saa fuldstændige, at der ikke engang fattes et eneste Ribben eller et eneste Fingerled. Knoklerne ere præparerede paa tre Maader: enten ere de blegede i Luft og Sol, eller de ere farvede røde med Orlean, et af Bixa Orellana uddraget Farveæmne, eller ogsaa ere de ligesom Mumier overdragne med vællugtende Harpixarter og indhyllede i Bananblade. Indianerne fortalte os, at man lagde Liget ned i den fugtige Jord, for at Kjødet efterhaanden kunde opløses. Efter nogle Maaneders Forløb bleve de atter gravede op, hvorpaa man med skarpe Stene skræbde Levningerne af Kjødet bort fra Knoklerne. Flere Horder i Guyana bruge endnu denne Fremgangsmaade. — Ved Siden af „Mapiernerne“ ser man *halvbrændte Lerkar*, hvorfra hvert synes at indeholde Knoklerne af en hel Familie. De største af disse Gravurner ere 3 Fod høje og 4 Fod 3 Tom. lange. De ere graagrønne, ovale og se ret godt ud; de have Hanne af Form som Krokodiller og Slang, og ved Randen ere de prydede med Mæandre, Labyrinth og lige Linjer, der ere stilledes sammen paa forskellig Maade.“ — Fra hvilket Folk og fra hvilken Tid dette Gravsted stammer, kan der ikke gives nogen paalidelig Oplysning om. „Efter et Sagn blandt Guahibos-Indianerne“, fortæller Humboldt derimod videre, „lygtede de krigerske *Aturer*, forfulgte af Cariberne, ud paa Klipperne midt i de store Vandfald i Orinoco, og her uddøde efterhaanden det fordum saa talrige Folk, og Sproget tilligemed Folket. De sidste Familier deraf levede endnu i Aaret 1767. Paa vor Rejse viste man os i Maypures en gammel Poppegøje, om hvilken Indbyggerne paastode, at man ikke kunde forstaa den, fordi den talte aturisk.“

Den ejendommelige Skik at skelettere Ligene, før de stedtes til deres sidste Hvilested, har især tidligere været meget udbredt i Syd- og Nordamerika, til Dels ogsaa i Asien og Avstralien. Hvor vidt det samme en Gang ligeledes har været Tilfældet i Evropa, kan ikke nu afgøres med Sikkerhed; men det maa ikke lades uænsset, at man i Danmark og Sverige i nogle Gravhøje fra Stenalderen har gjort Fund, som tyde paa, at Ligene i disse ere blevene skelletterede, før de lagdes ned i Gravkammerne.

I etnografisk og arkæologisk Henseende er Venezuela saa godt som ukjendt, uagtet alt tyder paa, at der her foreligger et rigt og mangfoldigt Materiale, som trænger til at undersøges. Man maa derfor haabe, at Styrelserne for det nye Museum og for det videnskabelige Selskab i Venezuela maa have Evner og Kræfter til at løse den smukke Opgave, de have sat sig, og det er utvivlsomt, at man med Tilfredshed vil modtage de videnskabelige Bidrag til Oplysningerne om Menneskehedens Kulturhistorie, der ville komme fra det nævnte, i saa mange Henseender mærkelige Land.

Vilhelm Boye.

Statistiske Meddelelser. III. Efter den i December 1876 foretagne *franske Folketælling*, hvis Hovedresultater for et Par Maaneder siden offentliggjordes, har Frankrig — Algérien og Kolonierne fraregnede — et Indbyggertal af næsten 37 Millioner (den officielle Opgivelse er 36,905,788), hvilket er 800,000 flere end ved den foregaaende Tælling 1872. Men da denne paa Grund af Krigsulykkerne 1870—71 og det derefter følgende Oprør i Paris, samt andre sammenstødende Omstændigheder giver et i flere Henseender forvirret Billede af Forholdene, bør man hellere gaa tilbage til Folketællingen 1866 for at faa et virkeligt Sammenligningsled, og man vil da iagttage, at Tilvæksten i de 10 Aar — naar de afstaaede Landskaber Elsass og det nordøstlige Lothringen holdes uden for Regningen — kun er 430,000 Mennesker eller knap 1,15 pCt., medens vort eget Fædreland næsten har samme Tilvæxt hvert Aar (1,1 pCt.). Gaaer man ind paa næjere Undersøgelser, vil man finde, at der kun er Stigning i Folkemængden i 39 Departementer, men Aftagen i 45; Grænselandskaberne maa nemlig holdes ude af Betragtning, fordi de ere paavirkede af Afstaaelsen 1871. Men baade

*) Voyage aux régions équinoxiales du nouveau continent, fait en 1799—1804, par Al. de Humboldt et A. Bonpland; rédigé par Alexandre de Humboldt. Relation historique, tome second (Paris 1819). — Ataruipehulen er beskrevet samme Steds S. 597-600.

***) Afbildninger heraf ere givne S. 15 i Antiquarisk Tidsskrift, Aarg. 1858-60 (udgivet af det Kgl. nordiske Oldskrift-Selskab).